

Základní úmluvy a označení

- (i) $\mathbb{N}$ je množina přirozených čísel (mezi něž nezahrnujeme nulu).
- (ii) $\mathbb{R}$ je množina reálných čísel, $\mathbb{R}^+ = (0, \infty)$, $\mathbb{R}^{m \times n}$ je množina $m \times n$ -matic reálných čísel, $\mathbb{R}^n = \mathbb{R}^{n \times 1}$. Je-li $M \in \mathbb{R}^{m \times n}$, pak příslušná transponovaná matice je označena symbolem M^T ($M^T \in \mathbb{R}^{n \times m}$).
- (iii) Je-li $-\infty < a < b < \infty$, pak $[a, b]$ značí uzavřený interval $\{t \in \mathbb{R} : a \leq t \leq b\}$ a (a, b) je otevřený interval $\{t \in \mathbb{R} : a < t < b\}$. Příslušné polouzavřené (resp. polootevřené) intervaly značíme $[a, b)$ a $(a, b]$. Ve všech těchto případech nazýváme body a , b krajní body intervalu. V případě $a = b \in \mathbb{R}$ říkáme, že interval $[a, b]$ degeneruje na jednobodovou množinu a píšeme $[a, b] = [a]$. Budeme též užívat obvyklé značení I° pro vnitřek intervalu I . Je-li I interval (uzavřený resp. otevřený resp. polootevřený) s krajními body a , b značíme symbolem $|I| = |b - a|$ jeho délku ($||[a]| = 0$).
- (iv) Pro $A \in \mathbb{R}$ značíme $A^+ = \max(A, 0)$ a $A^- = \max(-A, 0)$. (Připomeňme, že platí $A^+ + A^- = |A|$ a $A^+ - A^- = A$ pro každé $A \in \mathbb{R}$.)
- (v) Konečný systém bodů $D = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_m\}$ intervalu $[a, b]$ nazveme dělením intervalu $[a, b]$, jestliže platí $a = \alpha_0 < \alpha_1 < \dots < \alpha_m = b$. Množinu všech dělení intervalu $[a, b]$ značíme $\mathcal{D}[a, b]$. Je-li $D \in \mathcal{D}[a, b]$, pak jeho elementy zpravidla značíme α_i . Pro dané dělení $D = \{\alpha_0, \alpha_1, \dots, \alpha_m\}$, značíme $\nu(D) = m$ a

$$|D| = \max_{i=1,2,\dots,\nu(d)} (\alpha_i - \alpha_{i-1}).$$

Bude-li to výhodné, budeme též dělení D intervalu $[a, b]$ chápat jako systém podintervalů $\{I_j ; j = 1, 2, \dots, \nu(D)\}$ takových, že platí

$$\bigcup_{j=1}^{\nu(D)} I_j = [a, b], \quad \text{přičemž } I_j^\circ \cap I_k^\circ = \emptyset \quad \text{jakmile } j \neq k.$$

Jestliže dělení D' a $D'' \in \mathcal{D}[a, b]$ jsou taková, že všechny elementy z D' jsou obsaženy v D'' , říkáme, že D'' je zjemnění dělení D' a značíme $D' \subset D''$.

- (vi) Dvojici $(D, \xi) \in \mathcal{D}[a, b] \times \mathbb{R}^{\nu(D)}$ nazveme rozšířeným dělením intervalu $[a, b]$, jestliže platí

$$\alpha_{i-1} \leq \xi_i \leq \alpha_i \quad \text{pro všechna } i = 1, 2, \dots, \nu(D).$$

Množinu všech rozšířených dělení intervalu $[a, b]$ značíme $\mathcal{P}[a, b]$.

(vii) Pro libovolné funkce $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ a $g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ a reálné číslo λ součtem $f + g$ funkcí f a g rozumíme funkci $(f + g)(t) = f(t) + g(t)$, $t \in [a, b]$, a násobek λf funkce f číslem λ je funkce $(\lambda f)(t) = \lambda f(t)$, $t \in [a, b]$. (Zápis $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ znamená, že funkce f je definována pro každé $x \in [a, b]$ a každá její hodnota $f(x)$ je (konečné) reálné číslo.

(viii) Pro libovolnou funkci $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ značíme

$$\|f\| = \sup_{t \in [a, b]} |f(t)|.$$

(Není-li funkce f ohraničená na intervalu $[a, b]$, pak je ovšem $\|f\| = \infty$.)

(ix) $\mathbb{C}[a, b]$ je prostor reálných funkcí spojitých na intervalu $[a, b]$ a zobrazení

$$f \in \mathbb{C}[a, b] \rightarrow \|f\|$$

definuje normu na $\mathbb{C}[a, b]$.

(x) $\mathbb{L}^1[a, b]$ je prostor reálných funkcí integrovatelných (ve smyslu Lebesgueově) na intervalu $[a, b]$ (s rovností $f = g \in \mathbb{L}^1[a, b] \iff f(x) = g(x)$ s.v. na $[a, b]$) a zobrazení

$$f \in \mathbb{L}^1[a, b] \rightarrow \|f\|_1 = \int_a^b |f(t)| dt$$

definuje normu na $\mathbb{L}^1[a, b]$.

(xi) Pro danou množinu $M \subset \mathbb{R}$ symbolem χ_M značíme její charakteristickou funkci, tj. funkci $\mathbb{R} \rightarrow \{0, 1\}$ definovanou předpisem :

$$\chi_M(t) = \begin{cases} 1 & \text{pro } t \in M, \\ 0 & \text{pro } t \notin M. \end{cases}$$

(xii) Jestliže $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$, $t \in [a, b]$ a $s \in (a, b]$ a jestliže existují konečné jednostranné limity $\lim_{\tau \rightarrow t+} f(\tau)$ a $\lim_{\tau \rightarrow s-} f(\tau)$, pak značíme

$$f(t+) = \lim_{\tau \rightarrow t+} f(\tau), \quad f(s-) = \lim_{\tau \rightarrow s-} f(\tau),$$

$$\Delta^+ f(t) = f(t+) - f(t), \quad \Delta^- f(s) = f(s) - f(s-),$$

$$\Delta f(x) = f(x+) - f(x-) \quad \text{pro } x \in (a, b).$$

Dále, budeme užívat následující úmluvu :

$$f(a-) = f(a), \quad f(b+) = f(b), \quad \Delta^- f(a) = \Delta^+ f(b) = 0.$$

(xiii) Je-li M podmnožina Banachova prostoru X , pak symbolem $\overline{M}$ značíme její uzávěr v prostoru X .